

Місія підтримки
на ЧАЕС

НБК: йдуть останні
випробування

Історія ЧАЕС
з архівів КДБ

НОВИНИ ЧАЕС

26 квітня 2019 | №9 (1452)

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

До 33-ї річниці Чорнобильської катастрофи

@chernobylnpp

@chernobylnpp

@chernobylnpp

На ЧАЕС відбулася місія технічної підтримки

Протягом тижня технічні фахівці Чорнобильської АЕС разом з експертами ВАО АЕС вивчали накопичений світовий досвід щодо довготривалого сухого зберігання відпрацьованого ядерного палива (ВЯП) та визначали ймовірні ризики та шляхи їх уникнення стосовно майданчика ЧАЕС.

У перший день місії представники станції презентували своє бачення процесу зберігання ВЯП. Зокрема, у ході презентації зазначалося, що наразі зберігання ВЯП на промисловому майданчику відбувається у сховищі мокрого типу. Сховище відпрацьованого ядерного палива сухого типу (СВЯП-2) перебуває на етапі будівництва, яке фінансується з Рахунку ядерної безпеки Європейського банку реконструкції та розвитку.

В роботі місії взяли участь експерти Ігналінської АЕС (Литва), АЕС Пакш Угорщина, АЕС Doel (Бельгія), Ontario Power Generation (Канада). Всі ці організації мають багаторічний досвід сухого зберігання відпрацьованого ядерного палива.

У результаті роботи місії технічної підтримки очікується отримання інформації, яка дозволить звести до мінімуму помилки, пов'язані з довготривалим

У рамках місії експерти також відвідали промайданчик станції та ознайомилися зі СВЯП-2.

Довідково. СВЯП-2 призначене для прийому, підготовки до зберігання і безпосередньо зберігання відпрацьованих епловидільних збірок (ВТВЗ), які було накопичено на Чорнобильській АЕС за час експлуатації станції.

підготовка до зберігання і упакування близько 21 тисячі відпрацьованих тепловидільних збірок, 2 тисяч відпрацьованих додаткових поглиначів і більше 23 тисяч подовжуючих стрижнів, що поступають з енергоблоків ЧАЕС №1, 2, 3 і зі сховища «мокрого» типу СВЯП-1; - зони зберігання відпрацьованого палива. У цій зоні здійснюються операції з транспортування пеналів, заповнених відпрацьованим ядерним паливом з установки з підготовки відпрацьованого палива до зони зберігання, завантаження пеналів у горизонтальні бетонні модулі-сховища та їх зберігання протягом 100 років.

За технологією сухого модульного зберігання ВЯП буде розміщено у герметичних металевих корзинах, що заповнені інертним газом. Самі ж корзини розміщені у бетонних модулях. Конструкція модуля слугує радіаційним захистом, а також запобігає пошкодженню металевої корзини.

Прийнята для СВЯП-2 технологія передбачає використання двостінного сухого екранованого пеналу, конструкція якого забезпечує довготривале збереження палива за рахунок ізолювання від навколишнього середовища.

Комплексні «холодні» випробування СВЯП-2 з імітаторами ВТВЗ намічено на травень 2019 року, після чого у жовтні поточного року розпочнеться етап введення СВЯП-2 в експлуатацію.

сухим зберіганням ВЯП, і набути досвіду в даному виді діяльності персоналом ДСП ЧАЕС.

СВЯП-2 складається з 2-х частин: - установки з підготовки відпрацьованого палива до зберігання. Її функцією є

Представники центральних органів виконавчої влади відвідали ЧАЕС

19 квітня з робочою поїздкою промисловий майданчик Чорнобильської АЕС відвідали представники міністерств, центральних органів виконавчої влади та керівництва Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Мета візиту — ознайомлення з ходом реалізації окремих проектів регіонального розвитку у Київській області, які реалізуються коштом Державного фонду регіонального розвитку, а також зі станом справ і діяльністю у зоні відчуження.

У ході поїздки учасники делегації відвідали будівельний майданчик сховища відпрацьованого ядерного палива сухого типу (СВЯП-2), яке призначене для приймання, підготовки до зберігання та зберігання протягом 100 років відпрацьованих тепловидільних збірок (ВЯП), накопичених за час експлуатації ЧАЕС.

Гості ознайомилися з ходом робіт із підготовки СВЯП-2 до «гарячих» випробувань, побували у приміщеннях приймання вагона-контейнера та підготовки палива до зберігання.

«Наразі будівельно-монтажні роботи завершено на 99%, на 97% виконано індивідуальні випробування. На травень-липень ми плануємо комплексні випробування СВЯП-2 без ядерного палива, і з початку жовтня будуть проходити «га-

рячі випробування» — реальні технологічні операції з ядерним паливом, яке буде поступати сюди, але в обмеженій кількості.

“ На травень-липень ми плануємо комплексні випробування СВЯП-2 без ядерного палива, а з початку жовтня будуть проходити «гарячі» випробування. ”

Ми доставимо стільки палива, скільки буде необхідно для завантаження двох пеналів. Після цього відбудеться переоцінка безпеки та отримання у ДІЯРУ окремої ліцензії. Сподіваємося, що до повноцінної експлуатації об'єкт перейде з травня наступного року», — прокоментував фронт робіт Андрій Савін, головний інженер проекту підвищення безпеки.

Після огляду сховища учасники візиту відвідали новий безпечний конфайнмент, де на власні очі побачили панораму об'єкта «Укриття».

У рамках робочої поїздки представники органів виконавчої влади також відвідали місто Прип'ять, об'єкт «Чорнобиль-2» та Димерську районну лікарню, реконструкція якої відбувається за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

На НБК триває режим пробної експлуатації

22 квітня новий безпечний конфайнмент переведено у режим пробної експлуатації.

При проведенні «пробної» експлуатації протягом 72 годин для роботи в проектному режимі залучено практично все обладнання і всі системи. У випробуваннях взяли участь фахівці ЦЕОУ НБК, ЕЦ, ЦТАВ

Завдання пробної експлуатації - переконатися, що все обладнання та устаткування працює у проектному режимі і

об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему, наступний етап діяльності у рамках проекту — це демонтаж нестабільних конструкцій "Укриття".

Отже, тема пробної експлуатації — умовне проведення тестового демонтажу нестабільних конструкцій ОУ.

На першому етапі пробної експлуатації проводилося тренування з системою основних кранів (СОК): переміщення візків з мостових кранів в гаражі технічного обслуговування (північний і пів-

“ ...Тема випробувань пробної експлуатації: умовне проведення пробного демонтажу нестабільних конструкцій ОУ.

”

виконує функції, закладені у проекті.

Випробування розпочалися 22 квітня і тривають протягом трьох діб. Тему пробної експлуатації обрано таким чином, щоб випробування підтвердили усі проектні можливості об'єкту. Оскільки, окрім функції захисту, НБК призначений для подальшого перетворення

денний гараж).

Під час другого дня випробувань пройшла інспекція підкранових балок СОК і тренування з переміщенням двох кранів (західного і східного) над дахом ОУ. Після чого проведено симуляцію демонтажу, підйому і переміщення на майданчик тимчасового зберігання ме-

талевої ферми, встановленої при проведенні заходів зі стабілізації ОУ.

На завершальному етапі пробної експлуатації на майданчику тимчасового складування виконані операції з поводження з умовно доставленою фермою: фрагментація, дезактивація, завантаження в контейнер, характеристика ТРВ, завантаження контейнера в контейнеровоз і переміщення його на ПКПТРВ.

При проведенні операцій з ТРВ виконувалася необхідна дезактивація, а всі рідкі РАВ, які при цьому утворилися, відкачувалися до системи поводження з РРВ ДСП ЧАЕС.

Пробну експлуатацію проводив персонал Чорнобильської АЕС під контролем персоналу підрядника. За пультами працювали фахівці ЦЕОУ НБК, які пройшли практичне і теоретичне навчання. Крім основних завдань з випробувань і роботи СОК, оператори контролювали систему електропостачання, кільцевого простору, вентиляції під Аркою, а також всі основні параметри НБК.

Дані випробування повинні продемонструвати не тільки працездатність систем НБК, а й рівень кваліфікації, отриманий персоналом ДСП ЧАЕС при навчанні.

Після проведення пробної експлуатації проект перейде на етап дослідно-промислової експлуатації. Для цього ЧАЕС має отримати відповідний дозвіл на підставі документів, які будуть складені, у тому числі, за результатами пробної експлуатації. Дослідно-промислова експлуатація, згідно з програмою етапу, триватиме не більше 1 року.

Після цього ЧАЕС отримає ліцензію і перейде до експлуатації комплексу НБК і демонтажу нестабільних конструкцій ОУ. Це важливо, оскільки проект стабілізації ОУ гарантував стійкість стабілізованих конструкцій протягом 15 років, тобто до 2023 року.

Прем'єр-міністр відвідав ЧАЕС

26 квітня 2019 року Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман з робочою поїздкою відвідав Чорнобильську зону відчуження та Чорнобильську АЕС. У складі делегації, що супроводжувала Володимира Гройсмана у поїзді, були присутні міністр екології та природних ресурсів України Остап Семерак, депутати Верховної Ради України, голова ДІЯРУ Григорій Плачков, голова ДАЗВ Віталій Петрук, президент ДП «НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашківський, голова Київської облдержадміністрації Олександр Терещук та Славутичський міський голова Юрій Фомічев.

Прем'єр-міністр та супроводжуючі його особи вшанували пам'яті ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС, поклавши квіти до пам'ятника Героям Чорнобиля біля АПК-1 Чорнобильської АЕС.

В рамках робочого візиту Прем'єр-міністр відвідав новий безпечний конфайнмент, де днями завершилося 72-годинне комплексне випробування (пробна експлуатація) першого пускового комплексу (ПК1) НБК. З деталями перебігу робіт за проектом його ознайомив виконувач обов'язків генерального директора ДСП ЧАЕС Сергій Калашник.

Під час зустрічі з представниками ЗМІ Володимир Гройсман, зокрема, підкреслив: «Треба сказати: «Дякую!» тим, хто в перші хвилини, години і дні, а потім стільки часу, скільки було потрібно, мінімізували наслідки цієї трагедії. Завдання будь-якої влади — забезпечити чистоту цієї території. І насправді ми — єдиний уряд, який зробив усе для завершення проекту НБК. Ми відновили весь

комплекс заходів, яким майже десятиріччя ніхто у владі не приділяв уваги, весь комплекс заходів, щоб забезпечити радіаційну безпеку. І сьогодні вже можна сказати, що ситуація абсолютно стабілізована — для цього на території зони відчуження впроваджено найсучасніші технології. Окремо хочу подякувати всім міжнародним партнерам. Вони, їх технічна, консультативна та фінансова допомога, зробили можливим завершення робіт з будівництва НБК».

За програмою поїздки, Прем'єр-міністр сьогодні побував також на майданчику централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, яке будується у зоні відчуження та комплексі «Вектор».

Чорнобиль як об'єкт дослідження і тема для дискусії

25 квітня в рамках заходів до 33-х роковин аварії на Чорнобильській АЕС розпочала роботу IV Міжнародна конференція «Проблеми зняття з експлуатації об'єктів ядерної енергетики та відновлення навколишнього середовища» INUDECО 2019.

Конференція проводиться з метою розгляду проблем та перспектив, підвищення рівня ефективності науково-практичних досліджень, налагодження співпраці та обміну досвідом щодо зняття з експлуатації об'єктів ядерної енергетики та відновлення навколишнього середовища.

Учасниками конференції стали 150 представників з України, Норвегії, Данії, Франції та Іспанії.

З вітальним словом до учасників звернувся перший заступник генерального директора ДСП ЧАЕС Валерій Сейда. Ключовими спікерами на відкритті конференції стали перший заступник голови Державного агентства України з управління зоною відчуження Олег Насвіт; міський голова Славутича Юрій Фомічев; директор Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України Анатолій Носовський; старший науковий співробітник Інституту енергетичних технологій, керівник проекту «Створення центру візуалізації зняття з експлуатації ЧАЕС» Нільс Крістіан Марк (Норвегія); Марк Железняк та Шігеказу Хірао з Університету Фукусіми (Японія). Під час першого засідання розглядалися питання науково-тех-

нічного супроводу діяльності на майданчику Чорнобильської АЕС; використання VR для моделювання в реальному часі при розрахунку і візуалізації дози в рамках планування виведення з експлуатації ЧАЕС; атмосферної дисперсії радіонуклідів після аварії на АЕС «Фукусіма дайічі» і багато інших.

Завершився перший день роботи конференції технічним туром об'єктами Чорнобильської АЕС. Учасники отримали можливість відвідати виробничі приміщення станції та особисто ознайомитися із ходом робіт зі зняття енергоблоків ЧАЕС з експлуатації.

До Всесвітнього дня охорони праці

Міжнародна організація праці (далі – МОП) заснована у 1919 році. Це одна із найстаріших міжнародних міжурядових організацій, цього року їй виповниться 100 років.

Своїми першочерговими завданнями МОП визначає: підтримку демократії і соціального діалогу, боротьбу з бідністю і безробіттям, заборону дитячої праці. Всесвітній день охорони праці відзначають, щоб привернути увагу до цих та інших проблем сьогодення. Вперше його відзначали у 2003 році. День охорони праці в Україні встановлено згідно з указом Президента України від 18.08.2006 № 685/2006.

У 2019 році МОП вирішила приурочити Всесвітній день охорони праці такій темі: «Охорона праці на роботі майбутнього». Вибір теми обумовлений викликами та змінами у сфері праці, які відбулися внаслідок розвитку технологій та під дією нових демографічних, глобалізаційних, кліматичних і інших чинників. МОП не лише розмірковує над тим, якою буде робота майбутнього, а й аналізує свою сторічну діяльність, спрямовану на поліпшення рівня охорони праці. Організація й надалі планує рухатися цим шляхом з урахуванням тих значних змін, які відбуваються у технологіях, демографічній ситуації, організації праці та кліматі.

“ ...Чимало працівників й наразі залишаються під загрозою постійних ризиків нещасних випадків, пов'язаних із роботою, чи професійних захворювань.

Всесвітній день охорони праці стане лише початком глобальних подій та заходів, спрямованих на вивчення та обговорення нових викликів у сфері охорони праці. Такі заходи відбуватимуться протягом усього року. Крім того, МОП працює над глобальним звітом про те, як вона вже сто років зберігає життя та пропагує безпечне і

здорове робоче середовище. У цьому звіті буде відображена еволюція охорони праці, починаючи з періоду до

заснування організації у 1919 р. Також у ньому будуть вказані основні поворотні моменти, які вплинули на цю сферу, а також на те, в який спосіб МОП сприяє підвищенню рівня охорони праці.

Важливо також, що у глобальному звіті будуть висвітлюватися ті зміни у графіку роботи, технологіях (цифровізація та інформаційні й комунікаційні технології, робота платформ,

Щоб зробити обговорення більш ґрунтовним, МОП представить 33 оригінальні аналітичні огляди від

представників сфери охорони праці з усього світу, які поділяться важливими думками та ідеями на тему охорони праці та роботи майбутнього, продемонструвавши різноманітні експертні та практичні підходи.

Що ми очікуємо від свого життя, на що сподіваємося, яким ми бачимо своє майбутнє? Безперечно наші сподівання мають своєю метою високу якість життя. До параметрів оцінювання якості життя належать, в тому числі, повсякденна активність, працездатність, професіоналізм, безпека. Безперечно, безпека праці – це також не останній чинник в системі критеріїв оцінки якості нашого життя, наших сподівань на майбутнє.

На жаль, багато працівників залишаються під загрозою постійних ризиків нещасних випадків, пов'язаних із роботою чи професійними захворюваннями. Це характерно для багатьох сфер сучасного суспільного життя.

Виробничий травматизм на підприємстві ДСП «Чорнобильська АЕС» декілька років тому був не аби якою проблемою.

ВАЖЛИВО

Більш ніж половина випадків травмування працівників (60,8%), які трапились на підприємстві протягом 2002-2018 років, сталось при падінні потерпілого під час пересування.

лактиці виробничого травматизму.

Спеціалісти відділення організували широке висвітлення даної проблеми в засобах масової інформації. На підпри-

тві, як явище, на цьому підприємстві зникне назавжди. Але не будемо забувати, що дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі

Кількість нещасних випадків на ДСП «Чорнобильська АЕС» в 2002-2018 роках

Роки	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Кількість випадків	2	4	6	4	3	5	3	6	1	2	6	1	2	3	1	1	1

Відділення виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань у м. Славутич (наразі відділення у місті Славутич Фонду соціального страхування) разом із службою охорони праці підприємства ДСП «Чорнобильська АЕС» скоординували спільні дії по профі-

ємстві були розроблені та введені в дію нові нормативні акти з охорони праці. І в останнім часом намітились тенденції, що обнадіюють. Протягом останніх трьох років травматизм знизився до 1 випадку на рік.

Сподіваємось, що на «роботі майбутнього» нещасні випадки на виробниц-

виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства - це обов'язок кожного працівника!

*Начальник відділення у м. Славутич
Фонду соціального страхування
Н. Тереховець*

ПОДІЇ

Спортивні перемоги працівників ЧАЕС

6 квітня 2019 року у місті Дніпро пройшов Відкритий Чемпіонат Ук-

раїни з дзюдо серед ветеранів. 250 учасників у віці 30 років і старше з

усіх куточків України, а також з Естонії, Молдови, Грузії, Іспанії та інших країн взяли участь у поєдинках у спорткомплексі «Олімпія».

Традиційно в подібних заходах беруть участь представники спортивного клубу «Атом» — працівники ЧАЕС та інших підприємств м. Славутич. І в черговий раз дзюдоїсти повернулися з призовими місцями та відмінними результатами.

Так, заступник начальника ЦВЯП Микола Скрипов привіз з Чемпіонату золото, інженер ЦЕОУ Василь Дячук повернувся зі сріблом, а начальник зміни ЦТАВ Євген Шубін взяв почесне сьоме місце. Славутичани Віктор Єрохов, Камо Гзірян і Євген Ганенко посіли, відповідно, 2, 3 і 5 сходинки на спортивному п'єдесталі.

Вітаємо спортсменів та тренерів!

Історія ЧАЕС — з архівів КДБ

...Розуміння з приводу того, що насправді сталося на Чорнобильській АЕС ані в уряді УРСР, ані в уряді СРСР не було. Перше повідомлення від УКДБ УРСР по м. Києву та Київській області до КДБ СРСР і КДБ УРСР виглядало наступним чином:

*«Секретно
Из Киева, КГБ УССР 26.4.1986 г.
гор. Москва, КГБ СССР*

*О взрыве на Чернобыльской АЭС.
26 апреля с.г. в 1 час 25 мин. в помещении 4-го энергоблока Чернобыльской АЭС при подготовке его к плановому среднему ремонту произошел взрыв с последующим пожаром, который был вскоре ликвидирован. От взрыва обрушился шатер перекрытия реакторного и кровля машинного залов, воспламенилась также крыша 3-го энергоблока, в связи с чем последний был аварийно остановлен. К 6:00 пожар на крыше этого энергоблока также ликвидирован.*

Во время взрыва в помещении 4-го энергоблока находилось 17 человек сменного персонала, от полученных ожогов 9 человек госпитализированы, в том числе 3 находятся в тяжелом состоянии, один — Шашенок В.Н., 1951 г.р., наладчик пусконаладочного участка — скончался. Кроме того, на медицинском обследовании находятся 112 человек. Не установлено место нахождения старшего оператора реакторного отделения Хо-

демчука В.И., 1951 года рождения.

По состоянию на 15:00 26 апреля с.г. радиационная обстановка в районе аварии характеризуется уровнем радиации гамма частиц в непосредственной близости от очага до 1000 микрорентген в секунду, на территории АЭС до 100, в от-

дельных районах гор. Припяти от 2 до 4 мкр в сек, которая постоянно контролируется.

Под руководством партийных и советских органов организованы работы по дезактивации дорог, убывающих из города транспортных средств, ограничен въезд-выезд частных автомашин. Проведено совещание с руководителями и секретарями партийных организаций предприятий по разъяснению населению сложившейся обстановки.

Временно прекращены работы по строительству блоков №5 и №6, суббота 26 апреля с.г. объявлена выходным днем. Энергоблоки №1 и №2 работают в нормальном режиме. На месте происшествия работают оперативно-следственные группы КГБ УССР и УКГБ по г. Киеву и Киевской области во главе с заместителем Председателя КГБ УССР, которые во взаимодействии с органами МВД и прокуратуры проводят комплекс оперативно-следственных мероприятий.

Для обеспечения работы правитель-

ственной комиссии разворачивается ВЧ-связь. Приняты меры к повышению мобилизационной готовности подразделений Комитета и УКГБ по г. Киеву и Киевской области. Управлениями КГБ по Запорожской, Николаевской и Ровенской областям усилен официальный и оперативный контроль за обстановкой на действующих атомных электростанциях.

Обстановка на АЭС, в г. Припяти и прилегающих населенных пунктах нами контролируется. ЦК Компартии Украины доложено. Председатель КГБ УССР генерал-лейтенант С.Н.Муха».

У повідомленні КДБ УРСР до КДБ СРСР в той же день мова йде про те, що «станом на 15:00 26 квітня цього року радіаційна ситуація в районі аварії характеризується рівнем радіації гамма-частинок в безпосередній близькості від епіцентру (вибуху) до 1000 мікрорентген в секунду, на території АЕС до 100, в окремих районах Прип'яті від 2 до 4 мікрорентген на секунду».

Однак в інформаційному повідомленні КГБ УРСР до ЦК КПУ за 28 квітня 1986 року інформацію вже трохи «відфільтрували». Починається воно традиційно з даних про кількість іноземців, які перебувають на території країни, а вже потім згадується про аварію на ЧАЕС.

«... в зв'язку з висловлюваннями вчених і фахівців про можливе підвищення рівня радіації і небезпекою подальшого перебування в місті... 27 квітня Урядовою комісією було прийнято рішення про зупинку 1-го і 2-го енергоблоків з охолодженням реакторів, а також евакуації жителів м Прип'ять ... Проводяться роботи по локалізації епіцентру аварії з використанням вертольотів. З цією ж метою залучені війська радіаційного та хімічного захисту.

Станом на 8:00 28 квітня радіаційна ситуація характеризувалася рівнем радіації гамма-частинок: на 3-му і 4-му енергоблоках 1000-2600, на окремих ділянках в межах міста - 30-160 мікрорентген на секунду. Здійснюються заходи щодо недопущення поширення панічних

На документі поряд з даними про радіацію є колоритна примітка від першого секретаря ЦК КПУ Володимира Щербицького: «Що це означає?».

Наступним за хронологією слідує інформаційне повідомлення КДБ УРСР «Про вибух на ЧАЕС» від 28.04.86 р. Документ був складений за 25-28 квітня, для ЦК Компартії України. В цілому, він повторює інформацію минулих повідомлень з невеликими поправками. У джерелі відомлень з невеликими поправками. У джерелі вперше повідомляється про прийняте рішення евакуювати населення з території, що потрапила під викид радіоактивних речовин. Не можна стверджувати, що державні органи влади усвідомили всю тяжкість аварії на атомній станції - вченими і фахівцями передбачалося, що евакуація планувалася тимчасова. Також з'являється одна з версій причини вибуху, яку підтримували багато фахівців і чекісти, — диверсія з умислом.

Останнім за часом джерелом стало повідомлення КДБ УРСР «Про обстановку та стан розслідування аварії на Чорнобильській АЕС» від 01.05.86 р. У документі є ряд цікавих особливостей. По-перше, доповідач повідомляє про перші результати оперативно-чекістської роботи: для розслідування причин аварії було допитано 48 осіб, вилучено частину технічної документації.

По-друге, висувається нова версія аварії що відбулася, яка в подальшому стане офіційною — помилка персоналу станції, порушення регламенту експлуатації систем блоку. Вже 4 травня ця версія присутня у документах як головна, хоча розслідування ще далеко не завершено.

«...Осуществлена расшифровка команд и переговоров персонала АЭС, записанных на магнитную пленку накануне аварии в ходе работы по испытанию турбогенератора № 8 в режиме «выбега». Материалы переданы в Правительственную комиссию.

Технической и радиационной службой на 6.00 часов 4.05.86 г. в районе очага аварии зафиксирован уровень радиации 210 рнГ/час, в г. Припять — 1800–2100 млнрн/час (500–580 мкрн/сек), в г. Чернобыль — 17 млнрн/час (5 мкрн/сек). 3.05.86 г. впервые проведена радиационная разведка промышленной территории АЭС. В на-

стоящее время в рабочих группах правительственной комиссии ведется обсуждение мероприятий, необходимых для дальнейшей локализации очага радиации, в т.ч. по отводу тепла от реактора, изучаются возможности доступа к месту аварии для организации работ по очистке территории.

3.05.86 г. в г. Киев для госпитализации отправлено 46 чел.: из Иванковского района — 40 (в т.ч. 13 детей), Полесского — 3, г. Чернобыля — 3. Завершена эвакуация из десятикилометровой зоны в Бородянский район, эвакуировано 9864 чел., 12180 голов крупного рогатого скота.

4.05.86 г. намечено осуществить полную эвакуацию из тридцатикилометровой зоны. Всего с 28.04.86 г. переселено около 60 тыс. чел., которые в местах расселения обеспечиваются всем необходимым.

Продолжались в соответствии с планом следственные мероприятия по установлению причин аварии. Добываемые данные, указывающие в основном на возможные нарушения порядка эксплуатации агрегатов, своевременно докладываются Комиссии. ... Данные опроса доведены до комиссии по расследованию причин аварии. Зам. Председателя КГБ УССР Зам. начальника генерал-майор Ю.В.Петров 6 Управления КГБ СССР генерал-майор В.А.Хапаев 4 мая 1986 г.»

На документі резолюція: «По указанию тт. Петрова Ю.В., Хапаева В.А. передать в КГБ СССР. Зам. нач. 6 Упр[авления] КГБ УССР п/п-к Слободенюк.» І, звісно, на усій

документах присутня резолюція: «Данные засекретить во избежание возникновения паники среди населения».

А втаємничувати, звісно було що.

«В ночь с 12 на 13 мая с.г. был произведен облет района блока № 4 на вертолете. Визуально просматривалось наличие раскаленного очага в нижней части реактора. Принимаются меры по замеру температуры этой массы и созданию дополнительной защиты на случай возможного проплавления основания активной зоны реактора.

Под нижней частью реактора продолжают земляные работы по подведению охлаждаемого фундамента под бассейн-барботер...

Радиационная обстановка на промплощадке и в зоне стабилизировалась. Вместе с тем, после дождя на территории АЭС в отдельных точках зафиксировано повышение радиоактивного фона в 1,5÷2 раза. Специалисты отмечают значительное увеличение радиации в местах работы гусеничного и автомобильного транспорта, в связи с чем принято решение об ограничении скоростей и переоборудовании автомашин на «лысье» покрышки...

...В ходе работы по выяснению истинных причин аварии установлены и допрошены 135 человек. [...] Проверяются другие сигналы, имеющие отношение к случившемуся...»

Сигнали, звісно, перевірялися, але детально вивчення документів неза-

ЦІКАВО

9 перечно доводить: персонал *призначили* єдиним винуватцем трагедії вже в перші дні аварії, і в подальшому держава не збиралася відмовлятися від цієї зручної версії. Витримка з тексту спеціального повідомлення начальника ОГ КДБ УРСР у м. Чорнобиль голові КДБ УРСР від 11 травня 1986 року:

«Из Чернобыля Сов. секретно Срочно Киев, Председателю КГБ УССР тов. МухеС.Н. (Лично)

Анализ материалов, полученных в процессе расследования как оперативным путем, так и в доверительных беседах со специалистами, позволяет сделать выводы о характере аварии на Чернобыльской АЭС. Взрыв произошел вследствие ряда грубых нарушений правил работы, технологии и несоблюдения режима безопасности при работе реактора 4-го блока АЭС. Даже в момент взрыва на работающем реакторе и турбине проводились эксперименты работниками Харьковского объединения «Турбоатом» и Горловского предприятия «Донтехэнерго».

Далі подібні пасажі, м'яко кажучи — не надто чесні і коректні, — які потім ляжуть у обвинувачувальний вирок низці керівників станції, зустрічатимуться у КДБшних папірах усе частіше і частіше...

...І у перші поаварійні роки, і сьогодні, коли багато що бачиться ретроспективно, «в народі» існувала легенда про Чорнобиль як територію абсолютної чесності та порядності. Звіти чекістів свідчать про дещо інший стан речей.

Довідка 6-го Управління КДБ УРСР про радіаційну обстановку в республіці та недоліки організації робіт з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС від 12 травня 1986 року.

«Секретно. ... По Минбыту УССР — при развертывании санобмывочных пунктов (СОП) из 47 на 02.05.86 г. оказались пригодны лишь 5, на 3–10 мая еще 7. При-

бывшие СОПы из гг. Львова и Стрыя отправлены обратно за непригодностью.

Из 12 СОПов, прибывших из областей, 7 имели устаревшую газовую аппаратуру и было потеряно время на их ремонт. Персонал СОПов не имел никаких индивидуальных средств защиты и сам подвергся заражению. Кроме того, он был укомплектован на 70% из престарелых и семейных женщин, которые отказались выезжать в зону. Поспешно привлеченные лица не могли управлять приборами и механизмами. Указанные СОПы, бани и химчистки не имеют хранилищ для сбора зараженных стоков. Если в г. Киеве идет сброс в канализацию, то в г.г. Макарове и Барышевке — в пруды, которые потом очистить будет сложно.

Стационарные бани и химчистки также не имеют емкостей для сбора зараженных сточных вод, отсутствуют помещения для хранения резерва белья, одежды, моющих средств. В техническом отношении бани не приспособлены для обмыва большого количества людей, происходит их затаривание радиоактивно загрязненными вещами.

Неправильная организация выдачи по-

страдавшим белья и одежды создала предпосылки для злоупотреблений. Имущество было завезено с предприятий торговли и быта без закрепления за ответственными должностными лицами. В результате проведенной инвентаризации выявлены крупные расхождения между количеством полученной из центрального универмага одежды и обуви к остатку и количеству выданного имущества. Аналогичное положение в обмывочных пунктах в гг. Бородянке и Макарове.

Хищению способствовали направленные городскими и областными властями списки, в которые можно вписывать неограниченное количество фиктивных лиц. КРУ Минбыта задокументировало таких хищений на 50 тыс. рублей. Имеют место случаи, когда с людей снимают одежду на 200–300 руб., а одевают на 70–100 руб., что вызывает возмущение пострадавших».

І це далеко не повний список корупційних порушень. Найбільше їх фіксувалося у частині забезпечення постраждалих житлом.

(Далі буде)

Ukraine NOW

ua

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь.
Над номером працювали: Майя Руденко,
Тетяна Рабчевська, Дмитро Корчак

+380 4593 431 02 / m.rudenko@chnpp.gov.ua